

## Вяра

### Девета неделя след Петдесетница



В ДЕВЕТА  
НЕДЕЛЯ СЛЕД  
ПЕДЕСЕТНИЦА, ЗА  
ПЕТРОВОТО  
СЪМНЕНИЕ

**Г**осподи, ако си Ти, позволи ми да дойда при Тебе по водата (Мат. 14:28).

Благослови, отче!

Както на царската трапеза е необходимо да има различни ястия, така и във всяка църква е необходимо да има различни поучения, защото както различните ястия веселят тялото, така и различните поучения веселят душата. За това църковните учители трябва да събират поучения от разни духовни и философски съчинения, като цветя от царска градина и да ги проповядват на християните, които да слушат усърдно и да им вярват, без да се съмняват, за да не потънат в греховете си като Петър в морските вълни, както ще чуете от Евангелието.

В онова време Иисус накара учениците Си да влязат в кораба и да минат преди Него насреща, докле Той разпусне народа. И като разпусна народа, Той се качи на планината, за да се помоли насаме, и вечерта остана там самичък. А корабът беше вече сред морето, и вълните го блъскаха, защото вятърът беше противен. И на четвърта стража през нощта отиде Иисус при тях, като ходеше по морето. А учениците, като Го видяха да ходи по морето, смутиха се и казаха: това е привидение, и от страх извикаха. Но Иисус веднага заговори с тях и рече: дерзайте! Аз съм, не бойте се! Петър отговори и Му рече: Господи, ако си Ти, позволи ми да дойда при Тебе по водата. А Той рече: дойди. И като излезе от кораба, Петър тръгна по водата, за да иде при Иисуса, но, като видя силния вятър, уплаши се и, като взе да потъва, извика: Господи, избави Ме! Иисус веднага простря ръка, хвана го и му каза: маловеерецо, защо се усъмни? И щом влязоха в кораба, вятърът утихна. А ония, които бяха в кораба, приближиха се, поклониха Му се и казаха: наистина си Божий Син! И като преплуваха, пристигнаха в земята Генисаретска. (Мат. 14:22-34)

## ТЪЛКУВАНИЕ

Иисус накарал апостолите да влязат в кораба, понеже не искали да се разделят с Него, а Той ги изпратил и отишъл Сам на планината да се помоли, за да ни покаже пример да се отделяме от светските грижи, когато пристъпваме да се молим на Бога. Христос се молел там до късно вечерта, за да ни научи да стоим повече време на молитва пред Бога. И Христос първо поучил народа, а после отишъл да се моли. С това ни учи и ние първо да правим добро на хората, а после да се молим на Бога. Докато Христос се молел на планината, апостолите бедствали в морето, но Той не отишъл бързо да ги избави от насрещния вятър, а чакал до рано сутринта, до два часа преди съмване, за да ги научи да търпят великодушно всяка беда и за да запечата в паметта им бурята, от която ги

избавил, като Го събудили, когато спял в кораба. Защото човешкият ум е такъв, че щом се избави от някоя голяма беда, после от радост бързо забравя бедата. И като дошъл рано сутринта, Христос вървял по морето като по суша, за да разберат апостолите, че може да прави чудеса и на суша, и в морето. Но когато Христос се приближил до апостолите, те не могли да Го познаят, понеже било тъмно, а помислили, че е призрак, и като се уплашили, от страх забравили за бурята и извикали. Тогава Христос се обадил и рекъл: „Не бойте се, Аз съм Господ и на земята, и на морето“. А Петър, за да разбере дали е Той, рекъл: Господи, ак си Ти, позволи ми да дойда при Тебе по водата. И щом му рекъл: „Дойди“, Петър веднага скочил от кораба в морето и вървял по морето, като по суша, за да отиде при Иисус, но, като видял силния вятър, се уплашил и започнал да потъва, за това извикал: „Спаси ме, Господи, потънах!“. Тогава Христос го хванал за ръката и като го завел на кораба, го укорил като маловедец, защото направил по-голямото, като се хвърлил в морето, а не успял да направи по-малкото, тоест уплашил се от вятъра. Такова е човешкото сърце, много пъти побеждава големи неща, а от малките се плаши и бива посрамено. Докато мислел за Христа и имал вяра в Него, Петър ходел по водата, като по суша, но като видял силния вятър и се уплашил и изгубил вярата си, тогава без малко щял да потъне, ако не бил помолил Христос да го избави. Причината за това Петрово потъване бил не вятърът, а неговото маловерие. Както и Христос му казал: „Маловедец“, когато го хванал за ръката и го поставил върху водата. Така и ние, когато имаме силна вяра в Бога, никакво зло не може да ни навреди. След това, когато Христос завел Петър на кораба и морето утихнало, всички, които били на кораба, разбрали, че Той е Христос и Му се поклонили като на истински Бог и рекли: Наистина си Божий Син! Защото, ако беше обикновен човек, не би могъл да ходи по морето, това е дело само на Бога, както казва пророк Давид: „Пътищата Ти в

морето са в много води“.

## ПОУЧЕНИЕ

Благочестиви слушатели християни, Петровото потъване ни дава пример, чрез който виждаме нашето маловерие, което изстудява ревността ни към доброто и ни завлича в греховната бездна, защото, както топлата вода се различава от студената, така и топлата вяра се различава от студената. Който има студена вяра, нарушава Божиите заповеди, а който има топла вяра, винаги постъпва според Божиите заповеди. Такава гореща вяра имал пророк Давид, който винаги виждал Бога от дясната си страна и не се поклащал от добродетелния път (вж. Пс. 15:8). И Иосиф, който побягнал от ръцете на онази блудница, съпругата на Потифар (вж. Бит. 39:12). И всеки, който има вяра, побеждава толкова лесно, а който е маловерец, тоест, който има съмняваща се вяра, лесно пада във всяко зло, както Петър в морските вълни, както Иуда в сребролюбие, като Адам в престъплението, и така нататък. Защото и Петър вярвал, но малко, и за това щял да потъне в морето, и Иуда вярвал, но малко, и за това предаде Христа, и Адам и Ева вярвали, но малко, и за това оставили Бога и послушали дявола. И така, малката вяра е съмняваща се, несъвършена и мъртва, защото не оставя човека да изпълнява Божиите заповеди, нито да върши добри дела, а вярата без добри дела е мъртва (Иак. 2:20). Християни, сега се чудим, че не виждаме никой, който да извърши някакво чудо, както е обещал Христос на онези, които вярват в Него, и е рекъл, че който вярва в Него, ще изгонва бесове, ще говори на нови езици и ще върши всички други неща (вж. Марк. 16:17). Но знаете ли, Бог е обещал това само на верните човеци, а не на маловереците. Такива верни и ревностни за Бога хора е имало през апостолско време, за това всеки ден ставали безброй чудеса. А сега рядко се намира в човек такава постоянна вяра, защото сме повече маловеци. Ако бихме имали сега вяра

колкото синапено зърно, бихме казали на планината да се помести и тя веднага би се поместила. Но понеже онази гореща вяра угасва, за това сега няма често чудеса, както и апостолите някога не можеха да изгонят дявола от бесноватия заради маловерието си. Защото маловерието е корен на всички злини, а постоянната вяра е извор на всички добрини. На ако искаме, лесно можем да направим вярата си гореща, защото, като вярваме, трябва да вършим и добри дела, които затоплят вярата. За това трябва да бъдем смирени, правдолюбиви, дълготърпеливи, мъдри, като змии, незлобиви, като гълъби и милостиви, като Бога. Тези дела са топлината и огънят на вярата, която Христос насади в сърцата ни и която сега много е изстинала и е намаляла. Но дано милостивият Бог я затопли и увеличи, та да се спасим и да получим Небесното царство. Нему слава във вечните векове, амин.

### ***Из "Софроние" на епископ Софроний Врачански***



***И*** веднага Иисус накара учениците Си да влязат в кораба и да минат преди Него насреща, докле Той разпусне народа.

Думата *накара* показва как неразлъчни били с Господа учениците Му, те искали винаги да бъдат с Него. А разпускането на народа означава, че Господ не искал никой да Го съпровожда, за да не се покаже честолюбив.

*И като разпусна народа, Той се качи на планината, за да се помоли насаме; и вечерта остана там самичък. А корабът беше вече сред морето, и вълните го блъскаха, защото вятърът беше противен.*

Като се качва на планината, ни показва, че трябва да се молим, без да се разсейваме. Защото всичко прави за нас, Сам няма нужда от молитва. Моли се до късно, за да ни научи да не оставяме бързо молитвата, но да я възнасяме особено нощем, когато има най-голяма тишина. Допуска учениците да бедстват в морето, за да се научат мъжествено да понасят изкушенията и да познаят Неговата сила. Това, че корабът бил сред морето, показва най-голяма опасност.

*И на четвърта стража през нощта отиде Исус при тях, като ходеше по морето. А учениците, като Го видяха да ходи по морето, смутиха се и казаха: това е привидение; и от страх извикаха. Но Исус веднага заговори с тях и рече: дерзайте! Аз съм, не бойте се!*

Не се явил веднага при тях, за да укроти бурята, но около четвъртата стража, защото така ги учел – да не искат бързо отстраняване на бедите, а да ги претърпяват мъжествено с благодарение, и чак после, когато вече много пострадали, да просят избавление от напастите. Нощта се разделяла на четири части и всяка стража се сменяла през три часа. И така. Господ отишъл при тях след деветия час на нощта и ходел по повърхността на водата като Бог. А учениците, като видели нещо толкова необикновено и дивно, Го сметнали за привидение, защото не Го познали по външен вид и заради тъмнината, и от страх. Тогава Господ преди всичко ги ободрява и казва: Аз съм, Който всичко мога, дерзайте!

*Петър отговори и Му рече; Господи, ако си Ти, позволи ми да дойда при Тебе по водата.*

Поради пламенната си любов към Христа, Петър желае веднага и преди всички да се приближи към Него. При това той вярвал, че Исус може не само да ходи по водата, но и на него да даде тази възможност и не казал: заповядай ми да ходя, но *да дойда при Тебе*. Първото би означавало тщеславие,

а второто е знак на любов към Христа.

*А Той рече: дойди. И като излезе от кораба, Петър тръгна по водата, за да иде при Исуса; но, като видя силния вятър, уплаши се и, като взе да потъва, извика: Господи, избави ме!*

За да покаже силата Си, Господ постлал пред Петър морето. Но виж: преодолявайки по-голямата опасност – морето, той се уплашил от по-малката – вятъра. Толкова слаба е човешката природа! А щом се уплашил, веднага започнал да потъва. Значи Петър започнал да потъва, когато вярата му отслабнала. Това го научило да не бъде високомъдър и послужило за успокоение на останалите ученици, които, вероятно, му завидели. Освен това то показало колко по-високо от тях е Христос, Който тъй дълго ходел по водата, докато Петър едва не потънал.

*Иисус веднага простря ръка, хвана го и му каза: маловеерецо, защо се усъмни? И щом влязоха в кораба, вятърът утихна. А ония, които бяха в кораба, приближиха се, поклониха Му се и казаха: наистина си Божий Син!*

Показвайки, че не вятърът, а малодушието, било причина за потъването на Петър, Христос укротил не вятъра, а малодушието му. Затова, когато хванал Петър и го поставил на водата, позволил на вятъра още да духа. Впрочем Петър не се усъмнил напълно, а малко, частично. Колкото се уплашил, толкова и не повярвал, а с вика: *Господи, избави ме*, лекувал своето неверие. Затова не се нарича неверен, а маловерен. Тогава и онези, които били на кораба, се освободили от страха, защото вятърът утихнал. Poznali от това Исуса, те изповядват Неговото Божество. Защото да се хода по морето е свойствено не на човек, а на Бог, както казва и Давид: *Твоят път в морето, Твоите пътеки в големите води* (Пс. 76:20).

По духовно разяснение, корабът означава земята,

вълнението – животът на този век, смущаван от злите духове, нощта – неведението. Христос се появил при четвъртата стража, тоест при края на вековете. Първата стража е заветът с Авраам, втората – законът на Мойсей, третата – пророците, а четвъртата – пришествието на Господа в плът. Той Сам спасил връхлетените от буря в нощта на неведението, когато дошъл и пребивавал с нас, за да Го познаем и да му се покланяме като на Бог. Забележи и това, че случилото се с Петър в морето предзнаменувало неговото отричане от Христа, и обръщането и покаянието му след това. Както тогава той казвал с дръзновение: *няма да се отрека от Тебе* (Мат. 26:35), така и тук казва: *позволи ми да дойда при Тебе*. И както там Господ допуснал той да се отрече, така и тук допуска да потъва. Но както тук прострял към него ръка и не му позволил да потъне, така и там чрез покаянието го извлякъл от дълбините на отречението.

*И като преплуваха, пристигнаха в земята Генисаретска.*

***Блаж. Теофилакт Български, архиеп. Охридски***

{{\_LINK1\_}}